

ΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΕΝ ΑΙΓΥΠΤΩΙ

(ΕΙΔΙΚΟΤΑ ΝΤΑΠΟΚΡΙΤΟΥ ΜΑΣ)

Τάντα, Σεπτέμβριος.

Ὡς ἐν τῇ τελευταίᾳ μου ἐπιστολῇ ἔγραψον, ἡ χολέρα ἐξέλιπεν ἐκ γῆς Αἰγύπτου· ἀργὰ δὲ καὶ κάπου ἀρπάζει κανένα, ὡς μετὰ μάχας μυριονέκρους κᾶπου κάπου ἀκούεται καὶ καμμὰ λειανοτουφεκιά καὶ πούφ καὶ πίπτει καὶ κανένας κάτω, πότε μεγάλος στρατηγός, πότε ἀπλούς στρατιώτης.

Δυστυχῶς ἡ τελευταία βολὴ εὔρε κατὰ μέσον τὸ στήθος ἐν τῶν μελῶν τῆς γαλλικῆς ἐπιτροπῆς· καὶ ἡ ἐπιστήμη ἔχασεν ἓνα ἥρωα, ἡ δὲ Γαλλία ἀπέκτησεν ἔτι ἓνα στέφανον δόξης.

Εἶχεν ἡ δὲν εἶχε τὰ 28 ὁ νεαρός ἐπιστήμων καὶ ἐγένετο θῦμα τῆς βροτολογιᾶς νόσου, τῶν πάντων πενθούτων. Ἐλέγετο **Tullieux**, ἦτο ἔκτακτος καθηγητῆς τῆς χημείας καὶ πρῶτος παρασκευαστῆς τοῦ περιωνύμου **Pasteur** σοφός ἐκ σοφῶν καὶ καθηγητῆς ἐκ καθηγητῶν, διότι καὶ ὁ προπάτωρ ἦν καθηγητῆς τῆς χημείας καὶ ὁ πατήρ ἂν καὶ νεώτατος, τρίτην ταύτην φορὰν ἀπετέλει μέρος ἐπιστημονικῶν ἐπιτροπῶν, πρῶτην ἐν Οὐγγαρία, ἔπειτα ἐν Γερμανία καὶ ὑστάτην ταύτην ἐν Αἰγύπτῳ.

Μέχρι τοῦδε ἀμφοτέραι αἱ ἐπιτροπαί, ἦτε γαλλικὴ καὶ γερμανικὴ ἐργάζονται ἀνεन्दότως, ἀλλ' οὐδὲ συμβούλιον διπλωματῶν ἂν ἦτο, τὴν ἐχεμύθια δὲν θὰ ὑπῆρχεν· εἶναι δὲ νομίζω ἡ μόνη περίστασις καθ' ἣν οἱ ἀνταποκριταὶ τῶν **Καιρῶν** οὔτε ἀνίχνευσαν, οὔτε ἀνήγγειλάν τι.

Τὸ ἡμέτερον νοσοκομεῖον, διαπρέπον μετὰ τὴν τῶν ἄλλων εὐρωπαϊκῶν εἶναι τὸ σπουδαστήριον τῆς γερμανικῆς ἐπιτροπῆς. Εὐτυχῶς δὲ οἱ ἰατροὶ ἅπαντες Ἕλληνες διαπρέπουσι διὰ τὰς πρακτικὰς καὶ θεωρητικὰς αὐτῶν γνώσεις καὶ τὴν καλὴν συμπεριφορὰν, ὡς καὶ ὁ διάσημος **Κώχ** καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ ἀνομολογοῦσι.

Τοῦ λόγου δὲ ὄντος περὶ τῶν ἐν Αἰγύπτῳ Ἑλλήνων, οὐ-

δεῖς ἀρνείται ὅτι καὶ μετὰ τὴν αὐτῶν ὑπάρχουσι μαγκούφιδες, ἀλλὰ οἱ πολλοί, ἀλλὰ οἱ πλείστοι δὲν ὑπολείπονται τῶν Εὐρωπαίων ἐν τε τέχναις καὶ ἐπιστήμαις.

Ἄπλως ἐπὶ Ὀθωνος στρατιώτης Ἄνδριος λειποτακτῆσας, ἦλθε μετὰ καιρὸν εἰς Τάνταν καὶ ἵδρυσεν σιδηρουργεῖον, τοῦ ὁποῦ ἐφάμιλλον μόλις νῦν ἔχετε ἐν Παιραιεὶ καὶ Σύρῳ, διευθύνει δὲ μετὰ τὴν τάξιν καὶ αὐστηρίτητος, ὥστε εἶναι λυπηρὸν, τοιοῦτος ἄνθρωπος, καὶ πόσοι ἔχουσιν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ πολλῶν μείζονα τούτου! νὰ μὲν εἰς τὰ ξένα διδασκῶν ξένους τὴν τέχνην τοῦ Ἡφαίστου, ἢ πάντως θὰ ἐκθρονίσῃ τὴν τοῦ Ἀπόλλωνος. Ποῦ ἔμαθε τὴν τέχνην; τὴν ἔκλεψε βλέπων τοὺς ἄλλους ἐργαζομένους.

Καὶ ποῦ νὰ ἀναφέρω ἄλλους καὶ ἄλλους, ἐπιχειρηματίας, τραπεζίτας, ἐργοστασιάρχας, βιομηχάνους, γεωργικούς, ἐπιστήμονας, ἐμπόρους καὶ παντοπώλας, πάντας τούτους διδασκάλους τῶν Φελάχων, οἵτινες εἶναι μὲν ἀληθεῖς ὅτι πληροῦνται ἀκριβῶς τὰ διδάκτρα, ἀλλὰ κατὰ μανθάνουσι καὶ καθ' ἡμέραν ἀθροπίζονται μετὰ τῆς τῶν Ἑλλήνων ἀναστροφῆς· διότι οἱ λοιποὶ οἱ Εὐρωπαῖοι καὶ αὐτοὶ μὲν, ἴσως κατὰ περισσότερον, νὰ τοὺς κούρευωσιν, ἀλλὰ δὲν ἀφίνουσι καὶ τίποτε καλόν, μετ' αὐτῶν μὴ ἀναστρεφόμενοι· ἀλλ' ὁ Ἕλληνας διὰ τὴν φυσικὴν αὐτοῦ κλίσιν πρὸς τὸ συζητεῖν καὶ περὶ πολιτικῶν ὁμιλεῖν κἀθηταὶ τὸ ἑσπέρας εἰς τοῦ προεστῶτος τοῦ Φελάχου τὸ χωρίον καὶ ὡς νὰ εἶναι εἰς τὰ Χαυτεῖα κόπτει καὶ ράπτει, κρίνει καὶ ἐπικρίνει, ὁμιλεῖ, ρητορεύει, ἐξηγεῖ, διδάσκει καὶ ὄλω τροχίζει τὸ μυκλὸ τοῦ ἀνθρωποειδοῦς τούτου παιδός· ἀμὰ ἀλήθεια ὡς καὶ προέγραψα ὑμῖν, τοῦ παίρνει τὰ διδάκτρα κομματὶ ἀκριβῶς. Ἐγὼ φίλον Θεσσαλόν, ἄνδρα νέον καὶ καλόν καὶ ὡραῖον πολλὰ διηγηθέντα μοι περὶ τῶν κορυφαίων ἀραβιστῶν, ὧν ἦτο ἡ ψυχὴ καὶ ὁ σύμβουλος εἰς τὰς πατριωτικὰς αὐτῶν ἐκδηλώσεις.

Καὶ μὴ νομίσητε ὅτι μόνον ἐν τῇ κάτω Αἰγύπτῳ ὑπάρχουσιν Ἕλληνες, ἕως εἰς Σουδάν, ἕως εἰς τὸν τροπικόν, ἀνα-

19

ΕΠΙΦΥΛΛΙΣ

19

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΟΝΕ

Ο ΣΙΔΗΡΟΥΡΓΟΣ

Μετάφρασις Δ. Κακλαμάρου.

(Συνέχ. τῆς ἀριθ. 584)

Καὶ εἰς τὴν θῆαν τοῦ Βλιγνὸ ὄλοι ἐσιώπησαν, τῆς μονοτονίας τῆς σιωπῆς διακοπείσης μόνον ἀπὸ τὴν σκέψιν ἑνὸς γέροντος φαλακροῦ, ὑψηλοῦ ἀναστήματος, φέροντος ἑνδύμα, προδίδον πρῶτον ἔμπορον, με πρόσωπον κατακόκκινον, προβαλλόμενον ἀπὸ μεγάλα αὐτιά, φέροντος ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τσούφραις κιστρίνων τριχῶν, ἀδαμάντινα κομβία εἰς τὸ ὑποκάμισόν του καὶ φοροῦντος ὑποδήματα, τὰ ὁποῖα ἄφινε νὰ βλέπῃ τις τὰς λευκὰς περικνημίδας του, ὅστις με κστεθλιμ-

μένον ὕφος καὶ ἀναστενάζων εἶπεν: Ὡ ἀλήθεια εἶναι κρίμα.

Ὁ Βλιγνὸ εἰσῆλθεν ἐντὸς τῆς ομάδος καὶ σφίγγας τὴν χεῖρα τῶν φίλων του, ἐπερίμενε, στενοχωρημένος φοβερὰ ἀπ' αὐτὴν τὴν σιωπὴν. ἦτις κατὰ παράδοξον προαίσθησιν τῷ ἐφαίνετο πολὺ εὐγλωττος. Ἐμελλε νὰ ἐρωτήσῃ περὶ τίνος ἐπρόκειτο, καὶ πῶς ἡ ἐμφάνισις του ἔμποροῦσε νὰ ἐπιφέρῃ τὴν στενοχωρίαν εἰς τοὺς παρευρισκομένους, ὅτε ὁ γέρον, κλίνων εἰς τὸ οὖς ἑνὸς ἐκ τῶν φίλων τοῦ δουκός, τοῦ ἐψιθύρισεν ἀρκετὰ δυνατὰ ὥστε ν' ἀκουσθῇ καὶ νὰ εἶναι ἀδύνατος ἡ ἀρνήσις. Παρουσίασέ με λοιπὸν τὸν δούκα.

Ὁ φίλος ἐστράφη πρὸς τὸν Γάστωνα με ὕφος ἀνίας καὶ ἐκπλήξεως συγχρόνως, τὸ ὁποῖον ἐσήμαινε ἡλίου φαεινότερον: Τί ὀχληρὸς ποῦ εἶναι αὐτός ὁ ἄνθρωπος.

— Ἀγαπητέ μου δούξ, ὁ κ. Μουλινέ. . .

— Βιομήχανος, προσέθηκε ζωηρῶς ὁ ἄνθρωπος τῶν διαμαντίνων κομβίων, καὶ ἀρχαῖος ἐμποροδίκης. . .

Καὶ λαμβάνων τὰς χεῖρας τοῦ Γάστωνα, προσέθηκεν.

— Ἐγὼ τὴν τιμὴν, κ. δούξ, νὰ γνωρίζω τὴν οἰκογενειάν σας. Ἡ δεσποινὴς Μουλινέ, ἡ κόρη μου, ἀνετράφη εἰς τὸ ἔδιο σχολεῖο μετὰ τὴν δεσποινίδα Μπωλιέ, τὴν ἐξαδέλφην σας. Ἐεῦρετε ἔς τὸ Σακρέ-Κέρ, ἔς τὸ καλλίτερον σχολεῖο τοῦ Παρισίου. . . Δὲν ἐλυπήθηκα τίποτε διὰ τὴν Ἀθηναῖδα. Ὅ,τι καλλίτερον ἦτο πάλι μᾶς ἐφαίνετο καλὸ γι' αὐτή. . . Καὶ σᾶς παρακαλῶ νὰ πιστεύσετε ὅτι ἔμαθα μετὰ μεγάλην μου λύπην τὴν λυπηρὰν εἰδήσιν. . .

τὴν Ἀβυσσιανὴν ὑπάρχουσιν ἄνδρες Ἕλληνες διεσκορπισμένοι, οἵτινες ὅταν ἔλθῃ ὁ καιρὸς καὶ εὐρεθῇ ὁ ἀνάδοχος θὰ ὀνομασθῶσιν οἱ σκαπανεῖς τοῦ εὐρωπαϊκοῦ πολιτισμοῦ ἀνά τὴν Ἀφρικὴν. Τότε δὲ ἡ Ἀθῆνος καὶ ἡ Λέρος τὰ κορακόνησα ταῦτα θὰ λάβωσιν, ἐν τῇ ἱστορίᾳ τοῦ τροπικοῦ πολιτισμοῦ, τὸν στέφανον τῆς δόξης, διότι τὰ τέκνα αὐτῶν φεύγοντα τὴν πείναν, ἐνδημικὴν οὖσαν παρ' αὐτοῖς, γίνονται διδάσκαλοι τῶν ἡμιαγρίων τούτων λαῶν.

Τί τὰ θέλεις, φίλον «Μὴ Χάνεσαι,» μὴ χάνεσαι εἰς κλαυθμούς καὶ ὀδυρμούς διὰ τὴν πατρίδα καὶ τὸ ἑλληνικόν καὶ ἡ πατρίς καὶ τὸ ἑλληνικὸν προσδεύουσιν, ἀλλ' ὅπως ἀνωθεν καὶ ἐξ ἀρχῆς ἐγράφη, ἀνά τὴν γῆν περιπλανώμενοι καὶ διδάσκοντες τὰ ἔθνη.

Βρὲ ἐρίφ, ὁ Ἰάσων δὲν ἦτο πρόγονος ἡμέτερος ; ὡς ἐκεῖνος καὶ οἱ ἀπόγονοί του οἱ Ἰερονίκιδες, οὕτω γὰρ τοὺς Θεσσαλοὺς καλέουσιν ἐνταῦθα, ζητοῦσι τὸ χρυσόμαλλον ἄρνι· ἐκεῖνος κουτότερος τὸ ἦρεν εἰς τοῦ διαβόλου τὴν ἄκραν, οἱ ἀπόγονοί του εὐφρέστεροι ἐν Αἰγύπτῳ.

Ἄπας ὁ μεγαλοπρεπὴς Νεῖλος καὶ ὁ λευκὸς καὶ ὁ κυανοῦς καθ' ἡμέραν ἀνεβάζει καὶ κατεβάζει παντοειδῆ ἔμπορεύματα διὰ τῶν τέκνων τῆς μικρᾶς μὲν κατ' οἶκον, μεγαλοπράγμωνος δὲ εἰς τὰ ἔξω Ἑλλάδος· οἱ Σάμιοι καὶ οἱ ἄλλοι οἱ νησιῶται, ὡς τὸ πάλαι, διασχίζουσι μὲ τὰ πλοῖά των, τὰ στακτεὰ ὕδατα τοῦ Νεῖλου, ἕως εἰς τὴν ἄνω Αἰγύπτον· οἱ περὶ τὰς πυραμίδας Βεδουῖνοι μετὰ ὑπερφηφείας παφλαγονικῆς σοὶ λέγουσιν ὅτι καταγόναται ἀπὸ Ἀλεξάνδρου τοῦ μεγάλου, οἱ δὲ ναοὶ τῆς Ὀσιδος καὶ Ὀσιρίδος ἀντηχοῦσιν μὲ τὰ βήματα τῶν Ἑλλήνων παντοπωλῶν καὶ ἐντρέπονται μὴ τύχη ψέξωσιν αὐτοὺς, ἐπαγαλαμβάνοντες ὅτι ὁ Ἡρόδοτος ἤκουσε παρὰ τῶν ἱερέων αὐτῶν ἅε παῖδες ἐστὲ Ἕλληνες· ἂν ἔλεγον, ἂε πλάνητες καὶ ἀνεύχαριστοι, θὰ ἔλεγον τὴν ἀλήθειαν.

Ἄλλ' ὁ τὰ πάντα διέπων θεὸς φαίνεται μᾶλλον ἀγγλό-

φρων τις, διότι ἂν ἡ τῶν ἀτόμων ρεκτικότης καὶ πρωτοβουλία, ἡ οἰκονομία καὶ μεγαλοπραγμοσύνη, ἦτο μεταβιβάστον τι καὶ ἐπὶ γενικώτερον καὶ ἐθνικῶν ἐφηρμόζετο, τὸ τοῦ Ἀριστοτέλους θὰ ἦτο πρὸ πολλοῦ τετελεσμένον, τῶν πάντων δὲ ἡμεῖς θὰ ἐκρατοῦμεν· ἀλλὰ τὸ θεῖον καθ' Ἡρόδοτον φθονερὸν, πρὸς τοιοῦτον λοιπὸν ὄργασμὸν ἔθεσε καὶ φραγμὸν τινα, ὃν καλοῦσιν ἑλληνικὴν πολιτείαν, ἐκάστοτε ἀντιστρατευομένην, καὶ τροχοπέδην τινὰ οὖσαν τῆς πολυπραγμοσύνης ἡμῶν.

Τὴ λυπηρὸν νὰ μὴ ἐνθυμοῦμαι τὴν σπουδαίαν τοῦ μεγάλου φιλοσόφου καὶ πολιτειολόγου περὶ Ἑλλήνων ρήτραν, ἀλλὰ νομίζω ὅτι τοῦτο εἶνε τὸ νόημα· «ἐμονοῦντες καὶ μίᾳς τυχόντες ἀρχῆς τῶν πάντων κρατήσουσιν·» ἀλλ' ἕως νὰ ὁμοιοῦσάμεν, ἕως νὰ γίνωμεν ὑπὸ ἓνα ἀρχοντα, ἅς ἀνοίξωμεν τὰ μάτια μὴ προλάβῃ ἡ Αὐστρία ἢ ἡ Ρωσία καὶ χάσωμεν καὶ τ' αὐτὰ καὶ τὰ καλάθια.

Εἶνε μὲν ἀληθὲς ὅτι πᾶς Ἕλλην περιηγούμενος τὰ μέρη ταῦτα διαθρύπτεται τὴν φιλοτιμίαν βλέπων τὴν ἐν τῇ Ἀλδοαπῇ δύναμιν τοῦ Ἑλληνικοῦ, ἀλλὰ καὶ ἄκων θλίβεται ἀναπολῶν ἐν νῷ τοὺς Ἕλληνας τῆς Ρουμουνίας, τοὺς Ἕλληνας τῆς Ρωσίας. Τί ἔγιναν αἱ ἑλληνικαὶ ἐκεῖναι ἀποικίαι ; ποῦ ὁ πλοῦτος ; ποῦ ἡ δόξα ; ποῦ ἡ πρὸς τὴν πατρίδα στοργὴ καὶ μέριμνα ; Πάντα ταῦτα καπνὸς ἦν καὶ διελύθη, πομφόλυξ καὶ διερράγη τὴν στοργὴν πρὸς τὴν μητέρα Ἑλλάδα διεδέξατο μίσος ἀκρατήτων τὴν μέριμνα πρὸς αὐτὴν χλεύη καὶ ἀχαριστία, ἡ δὲ μήτηρ Ἑλλάς ἐγένετο κακὴ τις καὶ ἀπεχθὴς μητρῴα.

Ἄλλ' ἐν Αἰγύπτῳ, ἴσως εἶπη τις, τοιοῦτος κίνδυνος δὲν ὑπάρχει, διότι δὲν ὑπάρχουσι τὰ αὐτὰ αἷτια, ἵνα χέρωτι τὰ αὐτὰ ἀποτελέσματα. Ναὶ δὰ, ἀλλὰ τὸ μέλλον ἄδηλον, οὔτε Κινεζὸς δὲ οὔτε Ἰαπωνὸς εἶπε «ἵνα δ' εὐ μοι γένηται πατρίς,» ὁ οἱ Ρωμαῖοι μετὰ τῆς λακωνικῆς αὐτῶν βραχυλογίας ἐξελατίνισαν διὰ τοῦ γνωστοῦ ubi bene ibi patria.

Ἀπὸ τινῶν στιγμῶν ὁ κ. Ἐσχάνδ ἐκινεῖτο σπασμωδικῶς, μὲ κίνδυνον νὰ ζαρῶσῃ τὸ ὑποκάμισόν του, ἢ καὶ νὰ χαλάσῃ τὸν τεχνικώτατον κόμβον τοῦ λαιμοδέτου του, ἐπετοῦσε, προσέθη μέχρι καὶ «Οὐμ ! οὐμ ! » Ἄλλ' ὁ Μωλινὲ ἐκτεθεὶς πολὺ καὶ ἴσως μὴ θέλων νὰ σιωπήσῃ—ὅ,τι συνέβη ἀργότερα μπορεῖ νὰ βεβαιώσῃ αὐτὴν τὴν ἰδέαν—ἐξηκολούθει τὰς συλλυπητηρίους φιλοφρονήσεις του. . .

— Παρτόν, εἶπεν ὁ δοῦξ συνοφρουόμενος, ἀλλὰ δὲν ἐνοῶ . . . Μοῦ ἐμίλειτε, κύριε, περὶ μιᾶς εἰδήσεως, ἣτις ἀφορᾷ τὴν οἰκογένειάν μου καὶ ἰδιαίτερώς τὴν δεσποινίδα Μπωλιέ. Δὲν ξέρω τί θέλετε νὰ πῆτε. Λάβετε τὴν καλωσύνην, σὰς παρακαλῶ, νὰ ἐξηγηθῆτε καθαρώτερα.

Ὁ κ. Ἐσχάνδ κατεθροῦσθη ἐκ τῆς ἀμελείας τοῦ Βλιγνύ. Καὶ ἐπειδὴ ὁ Μωλινὲ ἔμενε σιωπηλὸς, μὲ τὴν κεφαλὴν χαμηλωμένην, φαίνόμενος ὅτι δὲν ἐνδιαφέρεται εἰς τὴν ἐρώτησιν, ὁ νεαρὸς συμβολαιογράφος ἀπεφάσισε νὰ τελειώσῃ ὅ,τι ὁ Μωλινὲ ἤρχισε καὶ προχωρεῖ πρὸς τὸν Βλιγνύ.

— Ἀγαπητὴ μου δοῦξ, εἶπε μὲ ὕψος ρήτορος, λυποῦμαι πολὺ διότι μανθάνετε ἀπόψε, καὶ εἰς τόπον τόσῳ ἀκατάλληλον διὰ τοιαύτας εἰδήσεις, τὸ γεγονὸς, τὸ ὅποιον ὑπνέχθη ὁ κ. Μωλινὲ. . . Ἄλλ' ἀφοῦ εἶναι ἀδύνατον νὰ περιμένετε ἕως αὔριον διὰ νὰ μάθετε θὰ σὰς πῶ ἀμέσως τί συμβαίνει. Ὅταν εἰσῆρχεσθε, ἔλεγα εἰς τοὺς κυρίους, ὅτι εὐρισκόμενος εἰς τὴν Ἀγγλίαν δι' ὑποθέσεις μου, ἔμαθα πρὸ παντός ἄλλου, ὅτι ἡ δίκη, τὴν ὁποίαν ὅταν ἔζη ὁ μαρκήσιος Μπωλιέ

εἶχε μὲ τινὰς συγγενεῖς του, καὶ τὴν ὁποίαν ἔπειτα ἐξηκολούθησαν οἱ κληρονόμοι του, ἐχάθη, χωρὶς νὰ εἶναι δυνατόν πλέον νὰ γίνῃ ἔφεσις. . .

Εἰς εἰδήσιν τόσῳ ἀνέλπιστον, ὁ δοῦξ ὠχρίασεν. Ἡ ἀπώλεια τῆς δίκης ταύτης, ἐπὶ τῆς ὁποίας ἡ κ. Μπωλιέ εἶχε βασιεῖσι μεγάλας ἐλπίδας, ἦτο ἡ καταστροφὴ τῆς Κλαίρης. Ὁ Γάστων ἐβίασε τὸν ἑαυτὸν του νὰ φανῇ γαλήνιος καὶ κρύπτων τὴν ταραχὴν του.

— Ἐπιτρέψατέ μου, ἀγαπητὴ μου κύριε, νὰ παραξενευθῶ μὲ τὴν εὐκολίαν, μὲ τὴν ὁποίαν ἐδίδατε εἰς τοὺς κυρίους τοῦτους εἰδήσεις διὰ τὴν οἰκογένειαν Μπωλιέ. Δὲν εἶχα τὴν ἰδέαν ὅτι τὰ συμβάντα τῶν οἰκείων μου ἔμποροῦσαν νὰ χρησιμεύσουν ὡς ὕλη εἰς τὰς φλυαρίας ἀδιαφόρων καὶ εἰς τὰς ἀργολογίας τῶν ἀέργων. Θὰ μ' ὑποχρεώνατε πολὺ, ἐὰν δὲν ἐπανελαμβάνετε αὐτὸ εἰς τὸ μέλλον.

Εἰς τὰς λέξεις ταύτας ὁ νεαρὸς συμβολαιογράφος ἔγινε πελιδνὸς, καὶ τὸ πρόσωπόν του ἐχαράχθη ἀπὸ ἐλαφρὰς ρυτίδας, προελθούσας ἐκ τῆς ταραχῆς τῶν νέρων του. Ἐκίνησε τὴν κεφαλὴν, ἀναπνέων θορυβωδῶς, καὶ λαμβάνων ὕψος θυμωμένου, εἶπε :

— Ἄλλὰ, ἀγαπητὴ μου δοῦξ, πιστεύσατε σὰς παρακαλῶ. . .

— Πιστεύω ὅ,τι πρέπει, διέκοψε ξηρῶς ὁ Βλιγνύ.

Καὶ παρατηρῶν τὸν μετ' αὐτοῦ συνομιλοῦντα ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν μὲ βλέμμα περιφρονητικόν, ἀπεμακρύνθη βραδέως ἀκολουθούμενος ἀπὸ τοὺς φίλους του.

Μεταξύ πολλῶν ἄλλων κοινῶν μετὰ τῶν Γερμανῶν ἰδιοτήτων, περὶ ὧν καὶ ὁ κ. Παπαρηγόπουλος καὶ πολλοὶ Γερμανοὶ ἔγραψαν, δὲν νομίζω ὅτι ἔρχεται ἐν δευτέρᾳ μοίρᾳ ἡ τάσις αὕτη πρὸς τὸ ἐκπατρίζεσθαι καὶ τοὺς ἄλλους λαοὺς κατῆλθαι εἰς τὸν πολιτισμὸν καὶ μετ' αὐτῶν συγχωνεύεσθαι. Τί ἔγιναν τὰ ἑκατομμύρια τῶν εἰς Ἀμερικὴν καταφυγόντων Γερμανῶν; ὅ,τι τὰ ἡμέτερα εἰς Βλαχίαν καὶ Ρωσίαν ἄπας δὲ ὁ ὄγκος ὁ βισμάρκιος οὐδὲν ἠδυνήθη νὰ πράξῃ, τὸ τῆς ἀλώπεκος δὲ παρῶδων εἶπεν ὅτι ὁ γερμανικὸς λαὸς εἶνε τὸ ἐμβόλιον τὸ καρποφόρον πρὸς ἄκαρπα δένδρα. Ἄς εἴπωμεν καὶ ἡμεῖς τὸ αὐτὸ, τὴν θλιψὴν εἰς ἔπαινον μεταβάλλοντες.

Αἰσθανόμενοι δὲ τὴν ἰδίαν ὑπεροχὴν καὶ μάλιστα ἂν ἐχίλιασαν τὰς λίρας, θλιβόνται καὶ κατακρίνουσι μετὰ πικρίας χλευή τινι ἀναμίκτου τοὺς ἡμετέρους κυβερνήτας, τὸ ρωμαϊκόν, ὅπως ἐκφραστικῶς λέγομεν καὶ ὡς θυμοειδῆς ἵππος περιφρονεῖ δειλὸν ἀναβάτην, οὕτω καὶ οὗτοι, ἀλλὰ ἐλεεινολογοῦντες τὰ ἡμέτερα, οὐδέποτε φθάνουσι τὴν δι' ἁπασῶν, ταύτην ἀνευρίσκει τις ἐν τῇ δημοσιογραφίᾳ καὶ μόνῃ, ἣν καὶ μὴ πρὸς κακοφρανισμὸν σου, χάριεν «Μὴ Χάνεσαι» ἂν πιστεύσῃ τις ἡ ἡμετέρα χώρα, εἶνε χώρα Κάφρων καὶ Ὀττεντότων καὶ ἄγριων λαῶν, τόσον «οἱ σκοτωμοὶ, αἱ δολοφονίαι, οἱ πνιγμοὶ, ἐμπρήσεις δασῶν, αἱ ἀρπαγαὶ παρθένων» διατυμπανίζονται, καὶ ἐν τούτοις, οὔτε περισσώτερα οὔτε ὀλιγώτερα κακὰ γίνονται εἰς ἄλλους τόπους, οὔτε οἱ δικασταὶ εἶνε μόνον παρ' ἡμῖν τόσον ἄδικοι, οὔτε οἱ ὑπουργοὶ τόσον ἀβέλτεροι, παντοῦ τὰ πάντα, ἀλλὰ παρ' ἡμῖν μόνον ὑπάρχει ἐπιχώριος καὶ προγονικὸς θεὸς ὁ Μῶμος καὶ ἡ σύζυγος αὐτοῦ ἡ μεμψίμοιρος Κλάψα.

Ἄλλ' ἀφοῦ εἴμεθα εἰς διαχύσεις φιλοπόλιδας εὐκαιρον εἶνε νομίζω νὰ ἀναγράψω ἐνταῦθα ὡς ἀξίαν δημοσιεύσεως τὴν διαγωγὴν τοῦ ἐν Τάντα ἀντιπροσώπου κυρίου Ἀριστάρχου Βατιμπέλα, ἵνα πᾶς τις ἴδῃ ὅτι δὲν χρειάζονται οὔτε πολεμικὰ πλοῖα, οὔτε στρατὸς, ἵνα ὑπάλληλός τις κατορθώσῃ ἔ-

στω καὶ μικροῦ βασιλείου νὰ κάμῃ μεγάλα πράγματα.

Ἄνατραφεὶς ἐκ νεότητος μετὰ τῶν τὰ πρῶτα φερόντων ἐκ τῶν ἡμετέρων ἐν τῇ ἐν Κων)πόλει πρεσβείᾳ, ὑποδεεστέρους δὲ ἔχων τὸν Δεληγιάννην καὶ Μαυροκορδάτον, νῦν πρέσβεις, κατώρθωσε καὶ πρὸς, ἀλλὰ κατὰ τὴν χολέραν καὶ διοικητῆς καὶ ἀστυνόμος καὶ πᾶσα ἡ ἐπιτόπιος ἀρχὴ νὰ ἀναθέσῃ πρὸς αὐτὸν τὴν πᾶσαν διεύθυνσιν τὸ οἰκημᾶ του ἐπὶ πολὺ ἦτο αὐτόχρημα αὐτῇ ἡ Μουδιρία (διοίκησις), ἤρχοντο οἱ Φελάχοι νὰ εἴπωσι τὰ παράπονά των, προσεκαλοῦντο ἄλλοι νὰ ἐπιτιμηθῶσι, ἀγγελιοφόροι ἀπὸ τὰ χωρία ἐξήγγελλον τὰ κατὰ τὴν νόσον, ὁ δὲ ἀντιβασιλεὺς τὰ πλείω παρ' αὐτοῦ ἔμαθεν, ὥστε καὶ τοῦ ὑπασπιστοῦ του νὰ ζητήσῃ πληροφορίας, καὶ αὐτὸς ὁ ἴδιος προφορικῶς πρὸς μὲν τὸν γενικὸν πρόξενον νὰ εἴπῃ ὅτι Θεοῦ οἰκονομία ἦτο ὁ ἀνεκτίμητος οὗτος ὑπάλληλος ἐν τῇ ὥρᾳ τῆς ἀνάγκης εὐρεθεὶς ἐκεῖ, πρὸς τὸν ἴδιον δὲ, τὸν κ. Βατιμπέλαν, αὐτοπροσώπως ἐξέφρασεν ἐπαυλιημένως τὴν εὐαρέσκεϊάν του.

Τὸ δὲ πάντων περιεργον ὅτι οἱ κάτοικοι τῆς Τάντας οἱ Φελάχοι, διὰ τῶν προκρίτων δέκα ὄντων, μεταβάντες εἰς τὸ ἑλληνικὸν γραφεῖον ἐξέφρασαν τὴν εὐγνωμοσύνην αὐτῶν, ἐπιδόντες ἔγγραφον ἀραβιστί, δι' οὗ ἐπὶ τὸ ἀνατολικώτερον ἐξέφραζον τὰ αἰσθήματα αὐτῶν, σωτήρα τὸν ἄνδρα ἀποκαλοῦντες.

Ἄν δὲ πρὸ καιροῦ ταῦτα, ὡς τὰ μικρόμικρα ἄλλων δὲν διετυμπανίσθησαν, ὁ λόγος ἀπλοῦς, ὁ μὲν ἐργάτης αὐτῶν μετρίοφρων τις καὶ ἀπλοϊκὸς νησιώτης, τὰ δὲ ἔργα ἀξία κόπου.

Ι. Καμπάνης.

ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΟΣ ΛΑΥΡΙΟΥ

Α' Σταθμός. — Ἐργαστηρίων

Ἡ Ἐταιρία τῶν Μεταλλουργειῶν Λαυρίου παραχωρεῖ εἰς ἅπαν τὸ προσωπικόν της δωρεὰν οἰκήματα· οἱ ἰδιῶται

Ὁ Μουλινὲ καὶ ὁ Ἐσκάνδ μείναντες μόνον παρετηρήθησαν ἐπὶ τινὰς στιγμὰς, χωρὶς νὰ ὀμιλήσωσιν, ἔπειτα ὁ βιομηχανὸς μορφάζων·

— Διαβολεμμένο αἶμα αὐτοὶ οἱ Βλιγνὸ! Σᾶς τὴν ἔφτιασε καλά, ἀγαπητέ μου κύριε; Προσεβλήθην ὅμως κι' ἐγώ. Δὲν μ' ἐνδιαφέρει· διαβολεμμένο αἶμα. Ἀλλὰ εἶναι κατεστραμμένον, ἔ;

— Καθ' ὀλικλήριαν, εἶπεν ὁ συμβολαιογράφος περιφρονητικῶς, καὶ κάνει τὸν μεγάλο, προσβάλλει, δίνει μαθήματα...

— Ἀλήθεια! Βλέπετε, ἀγαπητέ μου, ὅσας ἐπαναστάσεις καὶ ἂν κάνομε, ποτὲ δὲν θὰ κατορθώσουμε νὰ γίνουμε ὅμοιοι μ' αὐτοὺς τοὺς ἀνθρώπους.

Οἱ τρεῖς κτύποι, οἱ ὁποῖοι ἠκούσθησαν ἐκ τῆς σκηνῆς διέκοψαν τὴν συνομιλίαν. Ὁ Ἐσκάνδ καὶ ὁ Μουλινὲ ἐκάθησαν. Ὁ δούξ ἦτο ὀλίγον μακροτέρᾳ των. Ἡ ὀρχήστρα εἶχεν ἀρχίσει. Ὁραῖον βάλς, ἀπαλοῦ ρυθμοῦ, ἐξετύλισσε τὴν ἑλαφρὰν του μελωδικότητα. Ὁ δούξ κατὰ τὸ φαινόμενον προσεκτικὸς, ἐσκέπετο βαθέως. Αὐτῇ ἡ καταστροφῇ τῆς Κλαίρης ἦτο κεραυνός, ἐξαφανίζων τὰς ἐλπίδας του. Ἦτο μεμνηστευμένος μετὰ τὴν δεσποινίδα Μπωλιὲ καὶ ἦτο πτωχὴ. Οὔτε στιγμὴν ὅμως, πρέπει νὰ τὸ εἴπωμεν πρὸς τιμὴν του, ὁ Γάστων ἐσκέφθη νὰ μὴ τηρήσῃ τὰς ὑποχρεώσεις του. Δὲν τοῦ εἶχεν ἔλθει ἡ ἰδέα ὅτι ἔμπουσε νὰ νυμφευθῇ ἄλλην ἀπὸ τὴν Κλαίρην. Ἐνόμιζε τὸν ἑαυτὸν του δεμένον, οὕτως εἶπεῖν. Εἶχε μαζῇ του, πλησίον τῆς καρδίας του, ἐντὸς τοῦ ἐκ λευ-

κοῦ βελούδου κειμηλιουγίου μετὰ τὰ εἰκόσημα τῶν Μπωλιὲ καὶ τῶν Βλιγνὸ συμπεπλεγμένα, τὸ δακτυλίδι τοῦ ἀρραβῶνος. Ἀλλ' ἦτο δεσμευμένος μᾶλλον ἀπὸ τὸν λόγον τον, παρὰ ἀπὸ τὸ δακτυλίδι.

Ἐν τούτοις ἡ καταστροφῇ τῆς Κλαίρης, ἦτο ἡ μετριότης καθ' ὅλον τὸν βίον, ἡ ἀνάγκη νὰ περιορισθῇ εἰς τὸ βάθος καμμιᾶς ἐπαύλεως ἐπαρχίας, καὶ νὰ ζῇ ἐκεῖ ὡς ἀριστοκράτης γεωργός, ὡς ἀληθὲς λύκος, χωρὶς νὰ βλέπῃ κανένα, διὰ τὸν φόβον τῶν ἐξόδων. Αὐτὸ ἦτο διὰ τὸν ὠραῖον, τὸν θελκτικόν, τὸν ἐπιζήτητον Γάστων, ταφῇ ἐν πλήρει ἀκμῇ, ἐν πλήρει λάμπει. Μετεμελήθη πικρῶς διότι κατεσπατάλησε τὰ μεγάλα ποσὰ, τὰ ὅποια εἶχε κερδίσει. Καὶ ὅσον ὀλίγω καθαρὰ καὶ ἂν ἦσαν αὐτὰ τὰ χρήματα, ἦσαν ἐπὶ τέλος χρήματα. Καὶ τὸ νὰ ζῇ κανεὶς ἄνευ χρημάτων ἐν τῷ τόσῳ θετικῷ τούτῳ αἰῶνι, ὅποτε ὁ καθεὶς ἐκτιμᾶται, κατὰ τὴν χρηματικὴν ἀξίαν του, δὲν εἶναι ζωῆ.

Ἐπειτα ἐσκέπετο μετὰ συγκινήσεως τὴν ἀπελπισίαν τῆς Κλαίρης καὶ τῆς μητρὸς της, ὅταν θὰ ἐμάνθαναν τὴν φοβερὰν εἰδησιν.

Βέβαια δὲ δὲν ἤξευραν τίποτε ἀκόμη, ἀφοῦ ὁ Ἐσκάνδ εἶχε φέρει τὴν εἰδησιν μόλις πρὸ ὀλίγου ἐξ Ἀγγλίας. Ὁ Γάστων ἤθελεν, ἂν ἦτο δυνατόν, νὰ ἦνε ἐκεῖ τὸ γρηγορώτερον διὰ νὰ μετριάσῃ τὴν λύπην των, καὶ νὰ τὰς παρηγορήσῃ.

(ἀκολουθεῖ)